

LİLAY KORADAN

YUNUS
EMRE

DİJİTAL e-KÜTÜPHANE

isev.org.tr

Yunus Emre

(Sarıköy, Sakarya yöresi, 1240?— Sarıköy, 1320) Türk halk şairlerinin sembol isimlerindedir. Türk'ün İslam'a bakışını, hümanizma duygusunu ve kendine özgü sevgi anlayışını yalın, sade şiirlerinde işlemiştir. Türk dilinin tüm sadelik ve güzelliğiyle ortaya koyan Yunus Emre, sevgiyi felsefe haline getirmiş örnek bir insandır.

Yunus Emre on üçüncü yüzyıl tasavvuf şairidir. Hayatı ve kimliği hakkında kesin bilgi yoktur. Şiirleri asırlar boyunca zevkle ve hayranlıkla okunmuş, yalnız ülkemizde değil birçok ülkelerde de ilgi uyandırmış bulunan müstesna bir şahsiyettir.

Bazı kayıtlardan ve şiirlerinden 1240 yıllarında doğduğu, 80 sene civarında yaşadığı, Bolulu olduğu, Eskişehir-Sarıköy'de (Bugünkü ismi Yunus Emre) vefat ettiği ve buraya defnedildiği anlaşılmaktadır.

Yaklaşık 700 yıldır Türk milleti tarafından dilden dile aktarılmış, türkü ve ilahilere söz olmuş, yer yer atasözü misali dilden dile dolaşmış mısralarıyla Yunus Emre,

Türk kültür ve medeniyetinin oluşumuna büyük katkılar sağlamış bir gönül adamıdır.

Bazı kaynaklarda Anadolu'ya gelen Türk boylarından birine bağlı olup, 1238 dolaylarında doğduğu rivayet edilirse de bu kesin değildir; tıpkı 1320 dolaylarında Eskişehir'de öldüğü yolundaki rivayetlerde olduğu gibi. Batı Anadolu'nun birkaç yöresinde "Yunus Emre" adını taşıyan ve onunla ilgili görüldüğünden "makam" adı verilen yer vardır.

*Bir garip öldü diyeler
Üç gün sonra duyular
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin*

diyen Yunus, belki de doğduğu ve yaşadığı topraklardan çok uzaklarda bu dünyadan göçüp gittiğini anlatmak istemektedir.

Anadolu Tekke edebiyatının kurucusu sayılan Yunus Emre'nin yaşamı konusunda, kayıtlara geçmiş kesin bilgiler yoktur. Bütün bilinenler söylenenlere, özellikle Bektaşî Velâyetnamesi'nin belirttiğine göre Yunus Emre, yoksul bir köylüydü. Kıtlık baş gösterince buğday istemek için, kerametini duyduğu Hacı Bektaş Veli'nin dergâhına gitti. Kendisine üç kez "buğday mı, himmet mi" istediği sorulunca, buğday istediğini söyledi. Ancak daha sonra pişman olarak geri döndü ve "himmət"i

istediğini söyledi. Kendisine, himmet anahtarının Taptuk Emre'ye verildiği, gidip ona başvurması gerektiği söylenince, derviş olarak Taptuk Emre'nin dergâhına girdi. O dönemde bütün mutasavvıfları Hacı Bektaş Veli'ye bağlamaya çalışan Bektaşî Velâyetnamesi'nde Yunus Emre'nin tasavvuf yoluna girişi böyle anlatıldıktan sonra yaşamı konusunda kesin olmayan kimi bilgiler verilmektedir.

Şiirlerinden çıkarılan bilgilere göre Yunus Emre'nin, ümmî (okuması yazması olmayan) bir ozan değildir; tersine medrese eğitimi görmüş bilgili bir kimsedir. Tasavvuf düşüncesini İşlerken, özgün bir yaratıcılık göstermesi bunu kanıtlamaktadır. Yunus Emre'nin tasavvuf anlayışı, kimi araştırmacılarca Mevlana'ya bağlanır. Kendisi de şiirlerinde Mevlana'ya olan sevgi ve bağlılığı dile getirir. Konya'ya giderek Mevlana'ya görüştüğü de bilinmektedir. Bundan başka, Anadolu'nun birçok yöresini, Azerbaycan'ı ve Şam'ı gezdi. Henüz siyasal birliğin kurulmadığı dönemde Anadolu'da tasavvuf düşüncesini, lirik ve içten şiirleriyle benimsettiği, kendisini şeyh olarak kabul ettirdiği geniş halk kitlelerince ermiş sayıldı. Birçok halk ozanı Yunus Emre mahlasıyla şiir yazdı. Çeşitli yerlerde, mezarı olduğu ileri sürülen “makam”larının olması, Yunus Emre'nin günümüzde bile birleştirici özelliğini göstermektedir. Mezarının Sarıköy'de bulunduğu kabul

edilerek burada 1970 yılında bir Yunus Emre anıt-türbesi yapılmıştır.

Anadolu'da tekke şiiri geleneğini başlatan ve bu geleneğin en önemli temsilcisi olan Yunus Emre, şiirlerinde, tasavvufa uygun düşünce ve yaşam biçiminin değerlerini dile getirdi. Yunus Emre'nin şiirlerinin çıkış noktalarından biri de, insanı sevmeye verdiği önem oldu. Yunus Emre, hem aydınlara, hem de halk kitlelerine seslendiği şiirlerinde aruza da, heceye de yer verdi. İlahilerini heceyle, klasik koşma biçiminde ve halkın konuşma dilindeki kullanımlarıyla, deyimleriyle çeşitlendirdiği yalın bir dille yazarken, kimi şiirlerinde yalın dilden ayrıldı, Yunus'un şiirleri bestelenerek tekkelerde eğitim amacıyla okundu.

Yunus Emre'nin Divan'ını oluşturan şiirleri dışında öteki yapıtı, on üç beyitlik bir ön bölüm, bir nesir bölümü, 550 beyitlik üçüncü bölümden oluşan ve aruzla yazılan Risalet- ün- Nushiyye'dir. (Öğütler Kitabı, 1307).

Ne söylerler

Yalancı dünyaya konup göçenler
Ne söylerler, ne haber verirler

Üzerinde türlü otlar bitenler
Ne söylerler ne bir haber verirler

Kimisinin üstünde biter otlar
Kiminin başında sıra serviler

Kimi masum kimi güzel yiğitler
Ne söylerler ne bir haber verirler

Toprağa gark olmuş nazik tenleri
Söylemeden kalmış tatlı dilleri

Gelin duadan unutmadan bunları
Ne söylerler ne bir haber verirler

Yunus der ki gör takdirin işleri
Dökülmüştür kirpikleri kaşları

Başlan ucunda hece taşları
Ne söylerler ne bir haber verirler

Ömrüm seni

Yok yere geçirdim günü
Ah nideyim ömrüm seni
Seninle olmadım gani
Ah nideyim ömrüm seni

Geldim ve geçtim bilmedim
Ağlayıp güssa yemedim
Senden ayrılam demedim
Ah nideyim ömrüm seni

Hayrım şerim yazılacak
Ömrüm ipi üzülecek
Suret benden bozulacak
Ah nideyim ömrüm seni

Gidip geri gelmiyesin
Gelip beni bulmayasın
Bu benliğe sermayesin
Ah nideyim ömrüm seni

Hani sana güvendiğim
Güveniben yuvandığım
Kaldı külli kazandığım
Ah nideyim ömrüm seni

Miskin Yunus gideceksin
Acep sefer edeceksin
Hasret ile kalacaksın
Ah nideyim ömrüm seni

Aşkın aldı benden beni

Aşkın aldı benden beni bana seni gerek seni
Ben yanarım dün ü günü bana seni gerek seni
Ne varlığa sevinirim ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum bana seni gerek seni

Aşkın aşıklar öldürür aşk denizine daldırır
Tecelli ile doldurur bana seni gerek seni
Aşkın şarabından içem Mecnun olup yola düşem
Sensin dün ü gün endişem bana seni gerek seni

Sufilere sohbet gerek Ahilere ahret gerek
Mecnunlara Leyla gerek bana seni gerek seni
Eğer beni öldüreler kulum göğe savurular
Toprağım anda çağırır bana seni gerek seni

Cennet dedikleri ne ki bir kaç köşkle birkaç huri
İsteyene ver onları bana seni gerek seni
Yunus- durur benim adım gün geçtikçe artar ödüm
İki cihanda maksudum bana seni gerek seni

Çeke gider

Aşkın odu ciğerimi
Yaka geldi yaka gider
Garip başım bu sevdayı
Çeke geldi çeke gider

Kâr etti firak canıma
Aşık oldum cananıma
As zencirin dost boynuma
Taka geldi taka gider

Sadıklar durur sözüne
Gayri görünmez gözüne
Bu gözlerim dost yüzüne
Baka geldi baka gider

Bülbül eder ah— ü figan
Hasret ile yandı bu can
Benim gönülcüğüm ey can
Hakk'a geldi Hakk'a gider

Arada olmasın asi
Onulmaz bağrımın başı
Gözlerimin kanlı yaşı
Aka geldi aka gider

Miskin Yunus'un sözleri
Efgan eder bülbülleri
Dost bahçesinin gülleri
Koka geldi koka gider

Niçin inilersin

Dolap niçin inilersin
Derdim vardır inilerim
Ben Mevlaya aşık oldum
Anın için inilerim

Benim adım dertli dolap
Suyum akar yalap yalap
Böyle emreylemiş çalap
Derdim vardır inilerim

Beni bir dağda buldular
Kolum kanadım yoldular
Dolaba layık gördüler
Derdim var inilerim

Ben bir dağın ağacıyım
Ne tatlıyım ne acıyım
Ben mevlaya duacıyım
Derdim vardır inilerim

Dağdan kestiler hezenim
Bozuldu türlü düzenim
Ben bir usanmaz ozanım
Derdim var inilerim

Dülgerler her yanım yondu
Her azam yerine kondu
Bu iniltim Haktan geldi
Derdim vardır inilerim

Suyum alçaktan çekerim
Dönüp yükseğe dökerim
Görün ben neler çekerim
Derdim vardır inilerim

Yunus bunda gelen gülmez
Kişi muradına ermez
Bu fanide kimse kalmaz
Derdim var inilerim

Durun durun aşka sela

Divaneler divaneler
Durun durun aşka sela
Aşk esriği mestaneler
Durun durun aşka sela

Mest- i elestler kandaksız
Mestane mestler kanatsız
Saki duruptur çanaksız
Durun durun aşka sela

Merdaneler merdaneler
Erlik demi bu gündürür
Baş verüben can terkini
Vurun vurun aşka sela

Ey nice hamle idelim
İşbu fenadan gidelim
Binin binin şevk atalım
Sürün sürün aşka sela

Muhabbet yoluna girip
Aşktan dava kılan kişi
Tan eylemiş aşıklara
Görün görün aşka sela

Akıl ne bilir aşkı kim
Mağrur oluptur aklına
Aşkı bu gün bu Yunus'a
Sorun sorun aşka sela

Elhamdülillah

Haktan gelen şerbeti içtik elhamdulillah
Şol kudret denizini geçtik elhamdulillah
Şol karşıki dağları meşeleri bağları
Sağlık safalık ile aştık elhamdulillah

Kuru idik yaş olduk kanatlandık kuş olduk
Birbirmize eş olduk uçtuk elhamdulillah
Vardığımız illere şol safa gönüllere
Halka tapduk manisin saçtık elhamdulillah

Beri gel barışalım yad isen bilişelim
Atımız eğlendi estik elhamdulillah
İndik Rum'u kışladık çok hayır şer işledik
Uş bahar geldi geri göçtük elhamdulillah

Dirildik pınar olduk irkildik ırmak olduk
Artık denize dolduk taşlık elhamdulillah
Taptuğun tapusuna kul olduk kapusuna
Yunus miskin çiğ idik piştik elhamdulillah

Gel gidelim dosta gönül

Bir karardan durmayalım
Gel gidelim dosta gönül
Hasretinden yanmayalım

Gel gidelim dosta gönül

Kılavuz ol gönül bana
Gel gidelim yârdan yana
Canım kurbandır canana
Gel gidelim dosta gönül

Kara haberin almadan
Can bedenden ayrılmadan
Azrail bizi bulmadan
Gel gidelim dosta gönül

Gerçek murada varalım
Yârin hatırın soralım
Yunus Emre'yi alalım
Gel gidelim dosta gönül

Aşk neyledi

Ben yürürüm yana yana
Aşk boyadı beni kana
Ne deliyem ne divane
Gel gör beni aşk neyledi

Gah eserim yeller gibi
Gah tozarım yollar gibi

Gah akarım seller gibi
Gel gör beni aşk neyledi

Akar suların çağlarım
Dertli ciğerim dağlarım
Şeyhim anuban ağlarım
Gel gör beni aşk neyledi

Ya elim al kaldır beni
Ya vaslına erdir beni
Çok ağlattın güldür beni
Gel gör beni aşk neyledi

Ben yürürüm ilden ile
Şeyh anarım dilden dile
Gurbette halım kim bile
Gel gör beni aşk neyledi

Mecnun oluban yürürüm
O yâri düşte görürüm
Uyanıp melül olurum
Gel gör beni aşk neyledi

Miskin Yunus biçareyim
Baştan ayağa yareyim
Dost elinde avareyim
Gel gör beni aşk neyledi

Gelin ey kardeşler

Gelin ey kardeşler gelin
Bu menzil uzağa benzer
Nazar kıldım şu dünyaya
Kurulmuş tuzağa benzer

Bir pirin eteğin tuttum
"Ana beni" deyip gittim
Nice yüzbin günah ettim
Her biri de bir dağa benzer

Çağla Derviş Yunus çağla
Sen özünü Hakk'a bağla
Ağlar isen haline ağla
Erdem vefa yoğa benzer

Gönül arzular seni

Arayı arayı bulsam izini
İzinin tozuna sürsem yüzümü
Hakk nasip eylese görsem yüzünü
Ey sevdiğim gönül arzular seni

Yitirdim o dostu bilmem ne yanda
Sevgisi gönülde muhabbet canda

Yarın mahşer günü ulu divanda
Ey sevdiğim gönül arzular seni

Yunus senin methin eder dillerde
Sevilirsin bütün bu gönüllerde
Ağlayı ağlayı gurbet ellerde
Ey sevdiğim gönül arzular seni

İlim kendin bilmektir

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Ya nice okumaktır

Okumaktan murat ne
Kişi Hak'kı bilmektir
Çün okudun bilmezsin
Ha bir kuru emektir

Okudum bildim deme
Çok taat kıldım deme
Eğer Hak bilmez isen
Abes yere yelmektir

Dört kitabın ma'nisi
Bellidir bir elifte

Sen elifi bilmezsin
Bu nice okumaktır

Yiğirmi dokuz hece
Okursun uçtan uca
Sen elif dersin hoca
Ma'nisi ne demektir

Yunus Emre der hoca
Gerekse bin var hacca
Hepisinden iyice
Bir gönüle girmektir

Selam olsun

Bu dünyadan gider olduk
Kalanlara selam olsun
Bizim için hayır dua
Kılanlara selam olsun

Ecel büke belimizi
Söyletmeye dilimizi
Hasta iken halimizi
Soranlara selam olsun

Tenim ortaya açıla
Yakasız gömlek biçile

Bizi bir aşan vech— ile
Yunanlara selam olsun

Azrail alır canımız
Kurur damarda kanımız
Yuyacağıın kefenimiz
Saranlara selam olsun

Sala verile kaskimize
Gider olduk dostumuza
Namaz için üstümüze
Duranlara selam olsun

Dünyaya gelenler gider
Hergiz gelmez yola gider
Bizim halimizden haber
Soranlara selam olsun

Miskin Yunus söyler sözün
Yaş doldurmuş iki gözün
Bizi bilmeyen ne bilsin
Bilenlere selam olsun

Niçin ağlarsın bülbül hey

Sen burda garip mi geldin
Niçin ağlarsın bülbül hey

Yorulup iz mi yanıldın
Niçin ağlarsın bülbül hey

Karlı dağlardan mı aştın
Derin ırmaklar mı geçtin
Yârinden ayrı mı düştün
Niçin ağlarsın bülbül hey

Hey, ne yavuz inilersin
Benim derdim yenilersin
Dostu görmek mi dilersin
Niçin ağlarsın bülbül hey

Kal'alı şehir mi yıkıldı
Ya nam- u arın mi kaldı
Gurbette yârin mi kaldı
Niçin ağlarsın bülbül hey

Gulistanlarda yaylarsın
Taze gülleri yeğlersin
Yavlak zarılık eylersin
Niçin ağlarsın bülbül hey

Uykudan gözüm uyandı
Uyandı kana boyandı
Yandı sol yüreğim yandı
Niçin ağlarsın bülbül hey

N'oldu Şu Yunus'a n'oldu
AŞkın deryasına daldı
Yine baharistan oldu
Niçin ağlarsın bülbül hey

Şol cennetin ırmakları

Şol cennetin ırmakları
Akar Allah deyu deyu
ÇıkmıŐ islam bülbülleri
ter Allah deyu deyu

Aydan aydıdır yüzleri
Őekerden tatlı sozleri
Cennette huri kızları
Gezer Allah deyu deyu

Yunus Emre var yarına
Koma bugünü yarına
Yarin Hakk'ın divanına
Çıkam Allah deyu deyu

Şöyle garip bencileyin

Acep Şu yerde varm'ola
Şöyle garip bencileyin

Bağrı başlı gözü yaşlı
şöyle garip bencileyin

Gezdim urum ile şamı
Yukarı illeri kamu
Çok istedim bulamadım
şöyle garip bencileyin

Kimseler garip olmasın
Hasret oduna yanmasın
Hocam kimseler duymasın
şöyle garip bencileyin

Söyler dilim ağlar gözüm
Gariplere gynr zm
Meğer ki gökte yıldızım
şöyle garip bencileyin

Nice bu dert ile yanam
Ecel ere bir gün lem
Meğer ki sinimde bulam
şöyle garip bencileyin

Bir garip ölmüş diyeler
Üç günden sonra duyalar
Soğuk su ile yuyalar
şöyle garip bencileyin

Hey Emre'm Yunus biçare
Bulunmaz derdine çare
Var imdi gez şardan şara
Şöyle garip bencileyin

Yusuf'u Kaybettim

Yusuf; u kaybettim Kenan ilinde
Yusuf bulunur, Kenan bulunmaz
Bu akli fikr ile Leyla bulunmaz
Bu ne yaredir ki çare bulunmaz

Aşkın pazarında canlar satılır
Satarım canımı alan bulunmaz
Yunus öldü deyu selan verirler
Ölen beden imiş, aşıklar ölmez

Yol

Yar yüreğim yar, gör ki neler var,
Bu halk içinde bize gülen var.

Ko gülen gülsün, Hak bizim olsun,
Gaafil ne bilsin,Hakk'ı seven var.

Bu yol uzaktır menzili çoktur,

Geçidi yoktur derin sular var.

Girdik bu yola aşk ile bile,
Gurbetlik ile, bizi salan var.

Her kim merdane gelsin meydana,
Kalmasın cana kimde hüner var.

Yunus sen bunda meydan isteme,
Meydan içinde merdaneler var.

Yar Yüreğim Yar

Yar yüreğim yar
Gör ki neler var
Bu halk içinde
Bize güler var

Kon gülen gülsün
Hak bizim olsun
Gâfil ne bilsin
Hak'kı sever var

Bu yol uzaktır
Menzili çoktur
Geçidi yoktur
Derin sular var

Girdik bu yola
Aşk ile bile
Gurbetlik ile
Bizi salar var

Her kim merdâne
Gelsin meydâne
Kalmasın cânê
Kimde hüner var

Yunus sen bunda
Meydan isteme
Meydan içinde
Merdâneler var

Unutmayalar

Arifler ortasında sofuluk satmayalar
Çün sufiye ihlas oldu aşka riya katmayalar

Ye gel bildiğinden ayıt yahut bilenlerden işit
Teslimin ucunu tutup hiç sözü uzatmayalar

Mumsuz baldır şeriat tortusus yağdır hakıykat
Dost için balı yağa ne için katmayalar

Kıymetin duyar isen neye değer iş bu dem
Erenlerin ma'nisin bilmeze satmayalar

Miskin Adem yanıldı uçmakta buğday yedi
İşi Hak'tan bilenler Şeytan'dan tutmayalar

Şirin hulklar eylegil tatlı sözler söyle gil
Sohbetlerde Yunus'u hergiz unutmayalar.

Tövbe

Müslümanlar zemanе yatlı oldu
Helal yenmez haram kıymetli oldu

Okuyan kur'ana kulak tutulmaz
Şeytanlar semirdi kuvvetli oldu

Haram ile hamir tuttu cihanı
Fesat işler eden hürmetli oldu

Kime kim Hak'tan haber verirsен
Bakar başın salar hucetli oldu

Şagrit üstat ile arbede çalar
Oğul ata ile izzetli oldu

Fakirler miskinlikten çekti elin

Gönüller yıkıban hetbetli oldu

Peygamber yerine geçen hocalar
Bu halkın başına zahmetli oldu

Tutulmaz oldu peygamber hadisi
Halayık cümle Hak'tan utlu oldu

Yunus gel aşık isen tövbe eyle
Nasuh'a tövbe ucu kutlu oldu.

Taşın Yine Deli Gönül

Taşın yine deli gönül
Sular gibi çağlar mısın
Aktın yine kanlı yaşım
Yollarımı bağlar mısın

Nidem elim ermez yâre
Bulunmaz derdime çare
Oldum ilimden avare
Beni bunda eğler misin

Yavı kıldım ben yoldaşı
Onulmaz bağrımın başı
Gözlerimin kanlı yaşı
Irmağ olup çağlar mısın

Ben toprak oldum yolunda
Sen aşırı gözetirsin
Şu karşıma göğüs geren
Taş bağırlı dağlar mısın

Harami gibi yoluma
Aykırı inen karlı dağ
Ben yârimden ayrı düştüm
Sen yolumu bağlar mısın

Karlı dağların başında
Salkım salkım olan bulut
Saçın çözüp benim için
Yaşın yaşın ağlar mısın

Esridi Yunus'un canı
Yoldayım illerim kanı
Yunus düşte gördü seni
Sayru musun sağlar mısın

Sırat

Yort ey gönül sen bir zaman asude farığ hoş yürü
Korkma kayıkma kimseden gussa vu gamdan boş yürü

Hakıykata bakar isen nefsin sana düşman yeter

Var imdi nefsin ile uruş savaş tokuş yürü

Nefstir eri yolda koyan yolda kalır nefse uyan
Ne işin var kimse ile nefesine kakı boş yürü

Diler isen bu dünyanın şerrinden olasin emin
Terkeyle bu kibr u kini hırkaya gir derviş yürü

İster isen bu dünyede ebedi sarhoş olasin
Aşk kadehin dolu getir oniki ay sarhoş yürü

Kimse bağına girmegil kimse gülünü dermegil
Var kendi ma'şukun ile bahçede ol aliş yürü

Gönüllerde iç olma gil mahfillerde çig olma gil
Çig nesnenin ne dadı var gel aşk oduna piş yürü

Yunus imdi hoş söylersin dinleyene şerheylersin
Halka nasihat satınca er ol yoluna koş yürü

Severim Ben Seni Candan İerü

Severim ben seni candan içerü
Yolum vardır bu erkandan içerü

Şeriat, tarikat yoludur varana
Hakikat meyvası andan içerü

Beni bende demen, bende değilim
Bir ben vardır bende, benden içerü

Süleyman kuş dilin bilür dediler
Süleyman var Süleyman'dan içerü

Tecelliden nasib erdi kimine
Kiminin maksudu bundan içerü

Senin aşkın beni benden alıptur
Ne şirin derd bu dermandan içerü

Miskin Yunus gözü tuş oldu sana
Kapunda bir kuldur senden içerü

Sevi

Sözüm el gün için değil
Sevenlere bir söz yeter
Sevdiğimi söylemezsem
Sevmek derdi beni boğar

Taş yürekte ne biter
Dilinden ağı tüter
Nice yumşak söylese
Sözü savaşa benzer

Sen Derviş Olamazsın

Dervişlik der ki bana
Sen derviş olamazsın..
Gel ne diyeyim sana
Sen derviş olamazsın..

Dövene elsiz gerek
Sövene dilsiz gerek
Sen derviş olamazsın..
Derviş gönülsüz gerek

Derviş yunus gel imdi
Ummanlara dal imdi

Ummana dalmayınca
Sen derviş olamazsın.

Riya

Sufiyim halk içinde tesbih elimden gitmez
Dilim ma'rifet söyler gönlüm hiç kabul etmez

Boynumda icazetim Riya ile taatım
Endişem ayrık yerde gözüm yolum gözetmez

Söylerim ma'rifeti saluslanırım katı
Miskinliğe dönmeye gönlümden kibir gitmez

Hoş dervişim sabrım yok dilimde inkarım çok
Kulağımdan gireni hergiz içim işitmez

Alem çıraktır sadır gönlüm bunu gözetir
Nideyim Hak korkusu hergiz içimden gitmez

Görenler elim öper tac'u hırkama bakar
Şöyle sanırlar beni zerrece günah etmez

Dışında ibadetim sohbetim hoş taatım
İç pazarda gelince bin yıllık ayar etmez

Görenler sufi sanır selam verir utanır

Onca iş koparaydım eleriben güç yetmez

Dışım derviş içim boş dilim tatlı sözüm hoş
İlla ettiğim işi dinin değşiren etmez

Yunus eksikliğini Allah'ına arz eyle
Onun keremi çoktur sen ettiğin ol etmez.

Neylesin Yunus

İçin dışın mundar iken
dost neylesin senin ile
gözün gönlün nefsi hava
Aşk neylesin senin ile

Zakir ile yoldaş olup
Sadıklara yar olmadın
olmaz yere verdin gönül
Dost neylesin senin ile

Dünya gözün ruşen edip
Gönül gözün kör eyledin
Zulmet dolucak gönlüne
Nur neylesin senin ile

Gerçek ere derviş gerek
Doldu cihan dava ile

Duydun ise aslın işi
Kal neylesin senin ile

Dostlugu sanma hemen
olur suret dizmek ile
Dilde ise senin için
Hal neylesin senin ile

Dostun hoş derdi ile
merdana sür devranımı
dost değilsen dost yolunda
Ar neylesin senin ile!

Kahrında Hoş Lütfunda Hoş...

Cana cefa kıl ya vefa
Kahrın da hoş, lutfun da hoş,
Ya derd gönder ya deva,
Kahrında hoş, lutfun da hoş.

Hoştur bana senden gelen:
Ya hilat- ü yahut kefen,
Ya taze gül, yahut diken..
Kahrında hoş lutfun da hoş.

Gelse celalinden cefa
Yahut cemalinden vefa,

İkisinde cana safa:
Kahrın da hoş, lutfun da hoş.

Ger bağ- u ger bostan ola.
Ger bendü ger zindan ola,
Ger vasl- ü ger hicran ola,
Kahrın da hoş, lutfun da hoş.

Ey padişah- ı Lemyezel!
Zat- ı ebed, hayy- ı ezel!
Ey lutfu bol, kahrı güzel!
Kahrında hoş, lutfun da hoş.

Ağlatırsın zari zari,
Verirsen cennet- ü huri,
Layık görür isen nari,
Kahrında hoş, lutfun da hoş.

Gerek ağlat, gerek güldür,
Gerek yaşat gerek öldür,
Aşık Yunus sana kuldur,
Kahrında hoş, lutfun da hoş.

Yatar

Sabah mezarlığa vardım,
Baktım herkes ölmüş yatar,

Her biri çâresiz olup,
Ömrünü yitirmiş yatar.

Kimi yiğit, kimi koca,
Kimi vezir kimi hoca,
Gündüzleri olmuş gece,
Karanlığa girmiş yatar.

Vardım onların katına,
Baktım ecel heybetine,
Ne yiğitler muradına,
Daha ermemiş yatar.

Nicelerin bağrın deler,
Kurtlar üstünde gezeler,
Gepegencecik tâzeler,
Gül gibice solmuş yatar.

Yarı kalmış tüm işleri,
Dökülmüş inci dişleri,
Dağılmış sırma saçları,
Hep yerlere düşmüş yatar.

Çürüyüp durur tenleri,
Hakka ulaşmış canları,
Görmez misin sen bunları?
Nöbet bize gelmiş yatar.

Kıyamet

Anmazmısın sen şol günü cümle alem uryan ola
Ne ata oğula baka ne kardaştan derman ola

Dağlar yerinden ayrıla heybetinden gök yarıla
Yıldızın bendi kırıla yere düşe perran ola

Malik tamuya çağıra zebaniler saf saf dura
Korkusundan yer yarıla titreyü ben hayran ola

Malik eder hey hey tamu kıyameti gördün ya'ni
Asileri getireler gire sende perran ola

Zebaniler yetip tuta getüre tamuya ata
Derü yanup sökük tuta dün gün işin efgan ola

Yunüs senin ki bu sözün kan yaşıla doldu gözün
Ol hazrete tuta yüzün yine derman andan ola

Hak Bir Gönül Verdi Bana

Hak bir gönül verdi bana
Ha demeden hayrân olur
Bir dem gelir şâdân olur
Bir dem gelir giryân olur

Bir dem sanasın kış gibi
Şol zemheri olmuş gibi
Bir dem beşâretten doğar
Hoş bağ ile bostân olur

Bir dem gelir söyleyemez
Bir sözü şerh eyleyemez
Bir dem dilinden dür döker
Dertlilere dermân olur

Bir dem çıkar arş üzere
Bir dem iner taht- es- serâ
Bir dem sanasın katredir
Bir dem taşar ummân olur

Bir dem cehâletde kalır
Hiç nesneyi bilmez olur
Bir dem dalar hikmetlere
Câlînus u Lokmân olur

Bir dem dev olur yâ peri
Vîrâneler olur yeri
Bir dem uçar Belkîs ile
Sultân- 1 ins ü cân olur

Bir dem varır mescidlere
Yüz sürer anda yerlere

Bir dem varır deyre girer
İncil okur ruhbân olur

Bir dem gelir İsâ gibi
Ölmüşleri diri kılar
Bir dem girer kibr evine
Fir'avn ile Hâmân olur

Bir dem döner Cebrâil'e
Rahmet saçar her mahfile
Bir dem gelir gümrâh olur
Miskin Yunus hayrân olur

İster İdim Allah'ı

İster idim Allah'ı buldum ise ne oldu
Ağlar idim dün ü gün güldüm ise ne oldu

Erenler meydanında yuvarlanır top idim
Padişah çevganında kaldım ise ne oldu

Erenler sohbetinde deste kızıl gül idim
Açıldım ele geldim soldum ise ne oldu

Alimler ulemalar medresede buldusa
Ben harabat içinde buldum ise ne oldu

İşit Yunus'u işit yine deli oldu hoş
Erenler manisine daldım ise ne oldu

Göçtü Kervan Kaldık Dağlar Başında

Ah nice bir uyursun uyanmaz mısın
Göçtü kervan kaldık dağlar başında
Çağrışı tellallar inanmaz mısın
Göçtü kervan kaldık dağlar başında

Emr- i hac göçeli hayli zamandır
Muhammed cümleye dindir imandır
Delilsiz gidilmez yollar yamandır
Göçtü kervan kaldık dağlar başında

Yunus sen bu dünyaya niye geldin
Gece gündüz Hakkı zikretsın dilin
Enbiyaya uğramaz ise yolun
Göçtü kervan kaldık dağlar başında

Geldi Geçti Ömrüm Benim

Geldi geçti ömrüm benim
Şol yel esip geçmiş gibi
Hele bana şöyle gelir
Şol göz yumup açmış gibi

İş bu söze Hak tanıktır
Bu can gövdeye konuktur
Bir gün ola çıka gide
Kafesten kuş uçmuş gibi

Miskin adem— oğlanını
Benzetmişler ekinciye
Kimi biter kimi yiter
Yere tohum saçmış gibi

Bu dünyada bir nesneye
Yanar içim göynür gibi
Yiğit iken ölenlere
Gök ekini biçmiş gibi

Bir hastaya vardın ise
Bir içim su verdin ise
Yarın anda karşı gele
Hak şarabın içmiş gibi

Bir miskini gördün ise
Bir eskice verdin ise
Yarın anda sana gele
Hulle donun biçmiş gibi

Yunus Emre bu dünyada
İki kişi kalır derler

Meger Hızır, İlyas ola
Âb- i hayat içmiş gibi

Ey Sözlerin Aslın Bilen

Ey sözlerin aslın bilen gel de bu söz nerden gelir
Söz aslını anlamayan sanır bu söz benden gelir

Söz kılar kayguyu şad söz kılar bilişi yad
Eğer horluk eğer izzet her kişiye sözden gelir

Söz karadan aktan değil yazıp okumaktan değil
Bu yürüyen halktan değil Hâlık avazından gelir

Ne elif okudum ne cim varlığından kelecim
Bilmeye yüz bin münecim tâalüm n'ıldızdan gelir

Şu'le bize Ay'dan değil aşk eri bu soydan değil
Rızkımsa bu evden değil deryâ- yı ummandan gelir

Biz bir behâne arada ayrık de elden ne gele
Hak çün emir eyler cana bu kelecı ondan gelir

YÛNUS bir derd ile âh et kahr evinde neyler rahat
Bu derde derman kefâret bir âh ile suzdan gelir

Ey Çok Kitaplar Okuyan

Ey çok kitaplar okuyan sen mi tutarsın bana dak
Tâ bilesin sırrı ayan gel aşktan oku bir sebak

Ger sen seni bildin ise sûret terkin urdun ise
Sıfat nedir bildin ise ne kim edersen bana hak

Bilmeyesin bed- nâm u nâm bir ola sana has u âm
Bildim ise ilmi tamam gel aşkdan oku bir sebak

Okumagıl ilmin yüzün ilme amel gerek güzün
Aç gönülden bâtın gözün âşık ma'şûk hâline bak

Bakgıl âşık ne işdedir ma'şûka ol cünbiştedir
İkisi bir teşviştedir iki sanıp bakma ırak

İkilikten geçemedin hâli hâlden seçemedin
Dosttan yana uçamadın fakılık oldu sana fak

Cübbe vü hırka tâc ü taht verse gerekti aşka bağ
Dört yüz mürîd ü elli hac terkeyledi Abdülrezzak

Onun gibi din ulusu hâc öptü çaldı nâkûsu
Sen dahî bırak nâmusu gel beri putun oda yak

Âşık ma'şûk birdir bile aşktan gelir her söz dile
Bîçâre YÛNUS ne bile ne kara okudu ne ak

Evvel benem Ahir benem

Evvel benem, ahir benem
Canlara can olan benem
Azıp yolda kalmışlara
Hızır meded eren benem

Bir karara tuttum karar
Sırrıma benim kim erer
Gözsüz beni nerde görür
Gönülde gizlenen benem

Kün deminde nazar eden
Bir nazarda dünya düzen
Kudretinden han döşeyen
Aş nöbetin vuran benem

Düz döşedim bu yerleri
Baskı kodum bu dağları
Sayvan gerdim bu gökleri
Göğü tutup duran benem

Dahi acep aşıklara
İkrar- u din, iman oldum
Halkın gönlünde küfr ile
İslam ile iman benem

Halk içinde dirlik düzen
Dört kitabın doğru yazan
Ak üstüne kara dizen
O yazılan Kur'an benem

Dost ile birliğe yeten
Buyruğu ne ise tutan
Mülk bezeyip dünya düzen
O bahçevan heman benem

Diller damaklar şaşırın
Aşk kazanını taşırın
Hamza'yı kaftan aşırın
O ağulu yılan benem

YUNUS değil bunu diyen
Kendiliğidir söyleyen
Kafirdürür inanmayan
Evvel ahir heman benem

Dost

Kevser havuzuna dalanlar,Ölmezden öndün ölenler
Nefsini düşman bilenler,Konar tuba dallarına

Alem düşman olur ise,Beni dost'tan ırımaya

Dost kanda ise ben anda,Düşmanlık arımaya

Dost ehli bizim ile hem,Dost burdadır bize ne gam
Yüz bin cehd ederse düşman,Dost mahfili duramaya

Düşman bana nide bile,İşim gücün dost'tan yana
Dost makamı can içinde,düşman eli eremeye

Kime kim dost kapı aç,Düşmanı elinden kaç
Yunus ağzı güher saça,Değme arif değmeye.

Dervişlik

Tehî görmem kimseyi hiç kimsene boş değil
Eksiklik ile nazar erenlere hoş değil

Gönlünü derviş eyle dost ile biliş eyle
Aşk ile eri şol manâda derviş içi boş değil

Derviş bilir dervişi Hak yoluna durmuşu
Dervişler hümâ kuşu çaylak u baykuş değil

Dervişlik aslı cândan geçti iki cihândan
Haber verir sultandan bellidir yad kuş değil

Ey Yunus Hakk'ı bilen söylemez hergiz yalan
İkilik ile gelen doğru yol bulmuş değil

Dermanım Allah

Tenimden canım süzülür,iki gözlerim süzülür
Dilim tetiği bozultur,Allah sana yalvaralım

Salacımı götürdüler,Musallaya yatırdılar
Görklü tekbir getirdiler,Allah sana yalvaralım

Varıp mülketime düşüp,indirdiler beni şeşip
Toprağım örterler eşip,Allah sana yalvaralım

Topraklara düşürdüler,el toprağa üşürdüler
Taşlar ile bastırdılar,Allah sana yalvaralım

Kaldım bir karanlık yerde,ayrığı varmaz o yerde
Sataşım bir acep derde,Allah sana yalvaralım.

Çıktım Erik Dalına

Çıktım erik dalına
Anda yedim üzümü
Bostan ıssı kakıyıp
Der ne yesin kozumu

Uğruluk yaptı bana

Bühtan eyledim ona
Çerçi de geldiaydur
Hani aldın gözünü

Kerpiç koydum kazana
Poyraz ile kaynattım
Nedir diye sorana
Bandım verdim özümü

İplik verdim cullaha
Sarıp yumak etmemiş
Becid becid ısmarlar
Gelsin alsın bezini

Bir serçenin kanadın
Kırk katıra yükledim
Çift dahi çekemedi
Şöyle kaldı kazını

Yunus bir söz söylemiş
Hiç bir söze benzemez
Münafıklar elinden
Örter mana yüzünü

Çalap Okulu

Söylememek harcıısı söylemeğin hasıdır

Söylemeğin harcıası gönüllerin pasıdır

Gönüllerin pasını gel sileyim der isen
Şol sözü söylegil kim sözün hülasasıdır

Kul'il hak— dedi Çalap sözü doğru diyene
Bu gün yalan söyleyen erte utanasıdır

Cümle yaratılmışa bir göz ile bakmayan
Şer'in evliyasıysa hakıykatte asidir

Şeriat haberini şerh ile aydam işit
Şeriat bir gemidir hakıykat deryasıdır

Ol geminin tahtası her nice muhkem ise
Deniz merci kat olsa tahta uşanasıdır

Bundan içeri haber işit aydayım ey yar
Hakiykatin kafiri şer'in evliyasıdır

Biz talip— ilimleriz aşk kitabın okuruz
Çalap müderris bize aşk hod medresesidir

Evliya safa— nazar edeli günden beri
Hasıl oldu yunus'a her ne kim veyasıdır.

Çağırayım Mevlam Seni

Dağlar ile taşlar ile
Çağırayım Mevlâm seni
Seherlerde kuşlar ile
Çağırayım Mevlâm seni

Sular dibinde mâhiyle
Sahralarda âhû ile
Abdal olup yâhû ile
Çağırayım Mevlâm seni

Gök yüzünde İsâ ile
Tûr dağında Mûsâ ile
Elindeki asâ ile
Çağırayım Mevlâm seni

Derdi öküş Eyyûb ile
Gözü yaşlı Ya'kûb ile
Ol Muhammed mahbûb ile
Çağırayım Mevlâm seni

Bilmişim dünya halini
Terk ettim kıyl ü kâlini
Baş açık ayak yalını
Çağırayım Mevlâm seni

Yûnus okur diller ile

Ol kumru bülbüller ile
Hakkı seven kullar ile
Çağırayım Mevlâm seni

Can Gerek

Dilsizler haberini kulaksız dinleyesi
Dilsiz kulaksız sözün can gerek anlayası

Dinlemeden anladık anlamadan eyledik
Gerçek erin bu yolda yokluktur sermayesi

Biz sevdik aşık olduk sevildik maşuk olduk
Her dem yeni dirlikte sizden kim usanası

Yetmiş iki dilcedi araya sınır düştü
Ol bakışı biz baktık yermedik am— u hası

Miskin yunus ol veli yerde gökte dopdolu
Her taş altında gizli bin imran oğlu musi.

Birgün

Vaktinize hazır olun,
Ecel varır gelir Birgün
Emanettir kuşa canın

Sahib vardır alır birgün

Nice bin kerre kaçarsın
yedi deryalar geçersin
pervaz vuruban kaçarsın
Ecel seni bulur birgün

iş bu meclie gelmeyen
anıp nasihat almayan
eliften bayı bilmeyen
okur kişi olur birgün

tutmaz olur tutan eller
çürür şu söyleyen diller
sevip kazandığın mallar
varislere kalır birgün

Yunus sözün bunu söyler
aşkın Deryasını boylar
Şu yüce köşkler saraylar
Viran olur kalır Bİrgün!

Bir Kez Gönül Yıktın İse

Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi

Elin yüzün yumaz değil

Bir gönülü yaptın ise
Er eteğin tuttun ise
Bir kez hayır ettin ise
Binde bir ise az değil

Yol odur ki doğru vara
Göz odur ki Hak'kı göre
Er odur alçakta dura
Yüceden bakan göz değil

Erden sana nazar ola
İçin dışın pür nur ola
Beli kurtulmuştan ola
Şol kişi kim gammaz değil

Yunus bu sözleri çatar
Sanki balı yağa katar
Halka matahların satar
Yükü gevherdir tuz değil

Yürü yürü yalan dünya

Yürü yürü yalan dünya,
Yalan dünya değil misin?
Yedi kez boşalıp yine,

Dolan dünya değil misin?

Bir od bıraktı özüme,
Duman girdi gözüme,
Bu gözle bugün yüzüme,
Gülen dünya değil misin

Bir od bıraktın vay dile,
Tutuştum yandın dert ile.
Kıyamete bir kurt ile,
Kalan dünya değil misin?

Nide idim dağlar aşıp,
Dağlar aşıp sular geçip,
Havanın önüne düşüp,
Yelen dünya değil misin?

Yunus Emre'm sür sefayı,
Sür sefayı, çek cefayı.
Ol Muhammed Mustafa'yı,
Alan dünya değil misin?

Behey Kardaş

Be hey kardaş hakk'ı bulammmı dersin,
Hakk'a yarar amel işlemeyince
Tarikat sırrına eremmi dersin,

Kamil mürşid sana söylemeyince.

Özenirsen gardaş, tevhide özen.
Tevhiddir nefsinin kal'asın bozan
Hiç kendi kendine kaynarmı kazan
Çevre yanın ateş eylemeyince.

Değme kişi gönül evin düzemez
Hakk'ın taktirini kimse bozamaz.
Tarikat ummandır dalıp yüzemez,
Aşkın deryasını boylamayınca.

Aşkım galip geldi yüreğim harlar
Aşık olan ar— ı namusu neyle
Behey yunus sana söyleme derler
Ya ben öleyimmi söylemeyince.

Bana Seni Gerek Seni

Aşkın aldı benden beni,
Bana seni gerek seni;
Ben yanarım dünü, günü,
Bana seni gerek seni,...

Aşkın, âşıklar öldürür.
Aşk denizine daldırır
Tecelli ile doldurur

Bana seni gerek seni.

Sofilere sohbet gerek
Ahilere ahret gerek
Mecnunlara Leylâ gerek
Bana seni, gerek seni.

Yunus durur benim adım
Gün geçtikçe artar odum
İki cihanda maksudum
Bana seni gerek seni...

Aşk Ateşi

Girdim aşkın denizine bahrılâyın yüzer oldum
Geştediben denizleri Hızır'layın gezer oldum

Cemalini gördüm düşte çok aradım yazda kışta
Bulamadım dağda taşta denizleri süzer oldum

Sordum deniz malikine ırak değil salığına
Girdim gönül sınığına gönülleri düzer oldum

Viran gönlüm eyledim şar bunculayın şar nerde var
Haznesinden aldım gevher dükkan yüzün bozar oldum

Ben ol dükkan— dar kuluyum gevherler ile doluyum

Dost bağının bülbülüüm budaktan gül üzer oldum

Ol budakta biter iman iman bitse gider güman
Dün gün isim budur heman nefsime bir Tatar oldum

Canım bu tene gireli nazarım yoktur altına
Düştüm ayaklar altına topraklayın tozar oldum

Tenim toprak tozar yolca nefsim iltir beni önce
Gördüm nefsin burcu yüce kazma aldım kazar oldum

Kaza kaza indim yere gördüm nefsin yüzü kara
Hümeti yok Peygamber'e bentlerini bozar oldum

Bu nefis ile dünya fani bu dünyaya gelen hanı
Aldattın ey dünya beni işlerinden bezer oldum

Yunus sordu girdi yola kamu gurbetleri bile
Kendi ciğerim kanıyla vasf— ı halim yazar oldum

Aşk Bezirganı

Aşk bezirganı
Sermaye canı
Bahadır gördüm
Cana kıyanı

Zehi bahadır
Can terkin urur
Kılıç mı keser
Himmet giyeni

Kamusun bir gör
Kemterin er gör
Alu görmegil
Palas giyeni

Tez çıkarırlar
Fevkal'ulaya
Şol isa gibi
Dünya koyanı

Tez indirirler
Tahtesseraya
Bir karun gibi
Dünya kovanı

Aşık olanın
Nişanı vardır
Melamet olur
Belli beyanı

Bilmediler

Hakiykatın ma'nisin şerh ile bilmediler
Erenler bu dirliği riye dirilmediler

Hakiykat bir denizdir şeriattır gemisi
Çoklar gemiden çıkıp denize dalmadılar

Bular geldi tapıya şeriat tuttu durur
İçeri giribeni ne varın bilmediler

Dört kitabı şerh eden asıdır hakıykatte
Zira tevsir okuyup ma'nisin bilmediler

Yunus adın sadıktır bu yola geldin ise
Adın değşirmeyenler bu yola gelmediler.

Kim dervişlik ister ise

Kim dervişlik ister ise,
Diyem ona n'etmek gerek.
Şerbeti elinden koyup,
Ağuyunu nuş etmek gerek.

Gelmek gerek terbiyete,
Cümle bildiklerin koya.
Mürebbsi ne der ise,
Pes olanı tutmak gerek.

Tuta sabr-u kanaatı,
Tahammül eyleye katı.
Terk eyleye suretini,
Bildiğın unutmak gerek.

Dünyadan gönlünü çeke,
Eli ile arpa eke.
Ununa yarı kül kata,
Güneşte kurutmak gerek.

Diyem ona nice ede,
Nefsi dileğın bu yolda.
Kaçan ki iftar eyleye,
Üç günde bir etmek gerek.

Böyledir derviş dirliğı,
Koya cümle ayyarlığı.
Ondan bulusar erliğı,
Çok kahırlar yutmak gerek.

Bakma dünya sevisine,
Aldanma halk gövüsüne.
Dönüp didar arzusuna,
O Hakk'a yüz tutmak gerek.

Yunus şimdi nedir dersin,
Ya kimin kaydını yersin.
Bin kişi bu sözü desin,

Ona gücü yetmek gerek.

Kem durur yoksulluktan nicelerin varlığı

Kem durur yoksulluktan nicelerin varlığı,
Bunca varlık var iken gitmez gönül darlığı.

Batmış dünya malına, bakmaz ölüm haline,
Ermiş Karûn malına, zehî iş düşvarlığı.

Bu dünya kime kaldı, kimi berduhâr kıldı?
Süleyman'a olmadı onun berhudârlığı.

Süleyman zembil ördü, kendi emeğin yerdi,
Onun ile buldular onlar berhudârlığı.

Gel imdi Miskin Yunus, nen var yola harc eyle,
Gördün elinden gider bu dünyanın varlığı.

Kerem et bir beri bak

Kerem et, bir beri bak, nikabı yüzden bırak,
Ayın on dördü müsün? Balkırır yüz ve yanak.

Ŗu ağzından kelecı yüz bin Ŗkrane ile,
Destur gelsin taŖraya söylesin dil ve dudak.

Otuz iki inciye mercana düz mŖ gibi,
Kıymeti drden olmuŖ, yaraŖır inciden ak.

Sıfatın arılığı bulgur ve nohut gibi,
İki kaŖın yay, alnın genç aya verir sabak.

Gören pervane olur, nice oda dŖmesin,
Gözlerinin bakıŖı can alır iki ırak.

AŖkın zembemesinden âŖık boynu zincirli,
Azatlık istemezler Ŗyle kaldılar tutsak.

Hangi bir nesneni ki, dil nice Ŗerh eylesin?
İlâhî sen bekle gil yavuz gözlerden irak.

Boynun vavuk boynundan, hiç fark eyleyemedim,
Gmana veren beni küpeli iki kulak.

Yunus Hak tecellisin senin yüzünde gördü,
are yok ayrılmaya, n sende göründü Hak.

Miskinlikte buldular

Miskinlikte buldular,

Kimde erlik var ise.
Merdivenden ittiler,
Yüksekten bakar ise.

Gönül yüksekte gezer,
Daima yoldan azar,
Dış yüzüne o sızar,
İçinde ne var ise.

Ak sakallı pîr hoca,
Hiç bilmez ki hal nice?
Emek vermesin hacca,
Bir gönül yıkar ise.

Sağır işitmez sözü,
Gece sanar gündüzü.
Kördür münkirin gözü,
Âlem münevver ise

Gönül Calabın tahtı,
Calap gönüle baktı.
İki cihan bedbahtı,
Kim gönül yıkar ise.

Az söz erin yüküdür,
Çok söz hayvan yüküdür.
Biline bu söz yeter,
Sende gevher var ise.

Sen sana ne sanırsan,
Ayrugada onu san.
Dört kitabın manası,
Budur eğer var ise.

Bildik gelenler geçmiş,
Konanlar geri göçmüş.
Aşk şarabından içmiş,
Kim mana duyar ise.

Yunus yoldan azmasın,
Yüksek yerde durmasın.
Sinle sırat görmesin,
Sevdiği didar ise.

Nitekim ben beni bildim

Nitekim ben beni bildim,
Yakın bil ki, Hakk'ı buldum,
Korkum onu buluncaydı,
Şimdi korkudan kurtuldum.

Ben kimseden korkumazam,
Ya bir zerre kayırmazam,
Ben imdi kimden korkayım?
Korktuğum ile bir oldum.

Azrail gelmez yanıma,
Sorucu gelmez sinime.
Bunlar benden ne sorarlar?
Onu sorduran ben oldum.

Ya ben onca kaçan oldum,
Onun buyruğun buyuram.
O geldi gönlüme doldu,
Ben ona bir dükkân oldum.

Dükkân ıssı dükkânından,
Hali değildir evinden.
O bu araya gelelden,
Halka bir ulu kân oldum.

Canlılar bizden el alır,
Cansızlar eri ne bilir?
Hem verirler, hem alırlar,
Ben bir ulu divan oldum.

Yunus'a Hak açtı kapı,
Yunus Hakk'a kılır tapı.
Benim işim devlet bâki,
Ben kul iken sultan oldum.

Söylememen harcısı

Söylememen harcısı, söylemeğin hasıdır,
Söylemeğin harcısı, gönüllerin pasıdır.

Gönüllerin pasını ger sileyim der isen,
Şol sözü söylegil kim, ol söz hülasasıdır.

Kulil hak dedi Çalap, sözü doğru diyene,
Bugün yalan söyleyen, yarın utanasıdır.

Cümle yaradılmışa, bir göz ile bakmayan,
Şer'in evliyasıysa hakikatte asidir.

Şeriat haberini şerh ile eydem işit,
Şeriat bir gemidir, hakikat deryasıdır.

O geminin tahtası ne denli muhkem ise,
Deniz mevci kati olacak uşanasıdır.

Bundan içeri haber işit, edeyin ey yar,
Hakikatin kafiri, şerin evliyasıdır.

Biz talib-i ilmiz, aşk kitabın okuruz,
Çalap müderris bize, aşk hot medresesidir.

Evliya safa nazar ideli günden beri,

Hasıl oldu Yunus'a her ne kim olasıdır.

Sordum sarıçiçeğe

Sordum sarıçiçeğe,
Benzin neden sarıdır?
Çiçek der ki; ey derviş,
Ahım dağlar eritir.

Yine sordum çiçeğe,
Sizde ölüm var mıdır?
Çiçek der ki; ey derviş,
Ölümsüz yer var mıdır?

Yine sordum çiçeğe,
Kışın nerde olursuz?
Çiçek der ki; ey derviş,
Kışın turab oluruz.

Yine sordum çiçeğe,
Tamuya girer misiz?
Çiçek der ki; ey derviş,
O münkirler yeridir.

Yine sordum çiçeğe,
Uçmağa girer misiz?
Çiçek der ki; ey derviş,

Uçmak adem şehridir.

Yine sordum çiçeğe,
Gül sizin neniz olur?
Çiçek der ki; ey derviş,
Gül Muhammed teridir.

Yine sordum çiçeğe,
Ademi bilir misiz?
Çiçek der ki; ey derviş,
Adem binde biridir.

Yine sordum çiçeğe,
Kırklar'ı bilir misiz?
Çiçek der ki; ey derviş,
Kırklar Allah yâridir.

Yine sordum çiçeğe,
Rengi nerden alırsız?
Çiçek der ki; ey derviş,
Ay ile gün nurudur.

Yine sordum çiçeğe,
Boynun neden eğridir?
Çiçek der ki; ey derviş,
Kalbim Hakk'a doğrudur

Yine sordum çiçeğe,

Anan, atan var mıdır?
Çiçek der ki; ey derviş,
Bu ne aceb sorudur.

Yine sordum çiçeğe,
Sen Kabe'yi gördün mü?
Çiçek der ki; ey derviş,
Kabe Allah evidir.

Yine sordum çiçeğe,
Bahçene girsem n'ola?
Çiçek der ki; ey derviş,
Kokla beni, geri dur.

Yine sordum çiçeğe,
Sen Sırat'ı gördün mü?
Çiçek der ki; ey derviş,
O cümlenin yoludur.

Yine sordum çiçeğe,
Gözün niçin yaşlıdır?
Çiçek der ki; ey derviş,
Bağırcığım başlıdır.

Yine sordum çiçeğe,
Yunus'u bilir misin?
Çiçek der ki; ey derviş,
Yunus Kırklar yâridir.

Yalan söyler görmeyen

Yalan söyler görmeyen,
Haberı gören bilir.
Gerçek erin halini,
Yolda can veren bilir.

Tatma gönülde kini,
Hoş tut gönül miskini.
Dünya ahret ekini,
Ekip götüren bilir.

Ademin toprağını,
Dört ferişte götürdü.
Suyunu neden kattı?
Yapıp yağuran bilir.

İsrafil ve Azrail,
Mikail ve Cebrail.
Kıyamet ne gün kopar?
Yarın sur vuran bilir.

Dokuz kırkı yaşayan,
Eylenmedi dünyada.
Saati bir dem imiş,
Sohbeti süren bilir.

Ölmez dirlik bulduran,
Evliya sohbetidir.
Yunus dahi bilmezse,
Okunan Kur'an bilir.

Yine geldi aşk elçisi

Yine geldi aşk elçisi,
Yine doldu meydânımız.
Yine teferrücgâh oldu,
Sağlı sollu dört yanımız.

Yine mahfiller düzüldü,
Yine badyalar kuruldu.
Yine kadehler sunuldu,
Esrik oldu bu canımız.

Ev içi aşk ile doldu,
Ulu kişi âşık oldu.
Canlarımız hayran oldu,
Aşk tahtına binenimiz.

Bir nicemiz Leylî oldu,
Bir nicemiz Mecnûn oldu.
Bir nicemiz Ferhâd oldu,
Aşktan haber alanımız.

Meydanımız meydan oldu,
Canlarımız hayran oldu.
Her dem arşa seyrân oldu,
Hazret oldu revânımız.

Düşmüş idik o kaldırdı,
Birliğin bize bildirdi.
İçimize aşk doldurdu,
Dürüst oldu imânımız.

Sorar isen aşk nerededir?
Nerde istersen ordadır.
Hem gönülde hem candadır,
Hiç kalmadı gümânımız.

Yunus aşkın vasfin söyler,
Gerçeklere haber eyler.
Mahrumların canı göyner,
Aşkâr oldu pinhânımız

Ah n'ideyim

Yok yere geçirdim günü,
Ah n'ideyim ömrüm seni?
Geldin geçtin bilmedim,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Seni bahaya almadım,
Anın çün kadrin bilmedim.
Sana vefadar olmadım,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Geldim ve geçtim bilmedim,
Ağlayıp güssa yemedim,
Senden ayrılam demedim,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Ömrüm ipi üzülecek,
Suret nakşu bozulacak,
Hayrım, şerim yazılacak,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Ayrık geri gelmeyesin,
Gelip beni bulmayasın.
Bu devranı sürmeyesin,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

İşte koyup gideceksin,
Beni garip edeceksin.
Kara yere gireceksin,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Hani seninle olduğum,
Sevinçli olup güldüğüm.

Ya son ucu yad olduğum,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Miskin Yunus gideceksin,
Acep sefer edeceksin,
Ettiğini bulacaksın,
Ah n'ideyim ömrüm seni?

Yürü fani dünya

Yürü fani dünya sana,
Gelende gülmüş var mıdır?
Bencileyin gözü yaşlı,
Ağlayı kalmış var mıdır?

Söylerim bilmezem sözüm,
Yürürüm görmezem özüm,
Bir oldu gecem gündüzüm,
Hiç böyle olmuş var mıdır?

Benim baştan yüreğim baş,
Göz yumuldu, çekildi kaş.
Bencileyin gülmedik baş,
Cihana gelmiş var mıdır?

Döğdüm başım taşlar ile,
Kan akıttım yaşlar ile.

Yarenler kardeşler ile,
Candan ayrılmış var mıdır?

Ahır halkla helallaşıp,
Her biriyle esenleşip,
Bencileyin aklı şaşıp,
Ağlayı kalmış var mıdır?

Bunca zamanlar bilişip,
Ahır dönüp ayrılışip,
Böyle bir dertlere düşüp,
Odlara yanmış var mıdır?

Kanda yürüsem inlerim,
Hiç sesin gelmez dinlerim.
Gelesin diye gözlerim,
Gidende gelmiş var mıdır?

Bu söylediğim sözleri,
Dertliler için söylerim.
Acep bu benim sözümden,
Haberim almış var mıdır?

A dostlar esenleşelim,
Tuz ekmek helalleşelim
Ta ölünce ağlaşalım,
Ağlayıp gülmüş var mıdır?

Ağlayıp bulmadım çare,
Çok yalvardum Peygambere.
Yunus gibi yüzü kare,
Cihana gelmiş var mıdır?

Tut

Sen bu cihan mülkünü,
Kaftan kafa tuttun, tut.
Ya bu alem malını,
Oynayarak yuttun, tut.

Süleyman'ın tahtına,
Şah olup oturdun bil
Dive, periye düpdüz,
Hükümleri ettin, tut.

Firavun hazinesin,
Nüşirevan genciyle,
Karun malına katıp,
Sen malına kattın, tut.

Bu dünya bir lokmadır,
Ağzında çiğnenmiş bil.
Çiğnenmişe ne yutmak?
Ha sen onu yuttun, tut.

Ömrün senin ok bigi,
Yay içinde dopdolu.
Dolmuş oka ne durmak,
Ha sen onu attın, tut.

Her bir nefes kim gelir,
Keseden ömr eksilir.
Çün kese ortalandı,
Sen onu tükettin, tut.

Çün denize gark oldun,
Boğazına geldi su.
Deli gibi talpınma,
Ey biçare battın, tut.

Ölüm vardır bilirsin,
Varıp gafil olursun.
Kamulardan ayrılıp,
Varıp sinde yattın, tut.

Yüz yıllar hoşluk ile,
Ömrün olursa Yunus.
Son ucu bir nefesdir,
Geç ondan unuttun, tut.

Yunus ve Taptuk Emre

Taptuk Emre dergâhında her derviş bir iş görürmüş. Kimi toprakta, kimi işlikte çalışırken, kimi duvar örür, kimi de aş pişirmiş. Dergâha yeni gelen Yunus'a da odun taşıma işini vermişler. Dergâhının ocağına özene bezene kırk yıl odun taşıyan Yunus'un, her getirdiği odun da dümdüzmüş. Öbür dervişler sormuşlar:

— Ey Yunus, senin getirdiğin odunların hepsi dümdüz, bunun sebebi nedir?

Yunus demiş ki:

— Taptuk Emre dergâhına odunu eğrisi bile giremez!..

Taptuk Emre güzel saz çalarmış ve Yunus ona sazı için bağlanmış. Yunus uzun süre tekkeye hizmet etmiş, sonunda bıkmış ve kaçmış. Yolda erenlerden yedi kişiye rastlamış, yoldaş olmuşlar. Her akşam erenlerden biri içinden geçirdiği bir ermiş adına Tanrıya dua ediyor hemen bir sofraya geliyormuş ortaya. Sıra Yunus'a geldiği akşam o da demiş ki:

— Yarabbi, bunlar hangi kulun adına dua ettilerse, ben de onun adına yalvarıyorum sana, ne olur utandırma beni!..

Yunus'un duası biter bitmez, iki sofraya birden gelmiş. Erenler şaşırıp sormuşlar:

— Ey Yunus, kimin adına dua ettin?

Yunus bu soruya şu yanıtı vermiş:

— Önce siz söyleyin.

Erenler hep bir ağızdan demişler ki:

— Taptuk'un dervişlerinden Yunus diye biri var, biz onun adına dua ettik.

Yunus bunu duyar duymaz hiçbir şey söylemeden dergâha geri dönmüş ve Taptuk Emre'nin karısı Anabacı'ya sığınmış:

— Anabacı, dergâhtan kaçmakla büyük bir kusur işledim. Şimdi pişman olup geri döndüm. Ne olur şeyhime söyleyin; beni affetsin!..

Anabacı demiş ki:

— Yarın sabah tekkenin eşiğine yat. Taptuk abdest almak için dışarı çıkarken ayağı sana takılır. Gözleri iyi görmediği için bana: "Kim bu eşikte yatan?" diye sorar ben de "Yunus", derim. "Hangi Yunus?" derse çekil git, başka bir tekke ara kendine, başının çaresine bak. Ama bizim "Yunus mu?" derse anla ki gönlünden çıkarmamış, hala seviyor seni. O zaman kapan ayaklarına, "Bağışla suçumu" de.

Yunus, Anabacı'nın dediğini yapıp, kapının eşiğine yatmış, ertesi sabah olan olmuş. Ayağı Yunus'a takılan Taptuk, Anabacı'ya sormuş:

— Kim bu eşikte yatan?

Anabacı cevap vermiş:

— Yunus.

— Bizim Yunus mu?

Bunun üzerine Yunus, Taptuk'un ayaklarına kapanmış ve sevincinden ağlamış.